

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

KUVEYT: E-TİCARET VE YAZILIM/FİNTECH

TİCARET MÜŞAVİRLERİMİZLE SEKTÖREL ELEKTRONİK SOHBET TOPLANTILARI

25/04/2024

KUVEYT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Zeynep KÖMÜRCÜOĞLU
Ticaret Müşavir Yardımcısı

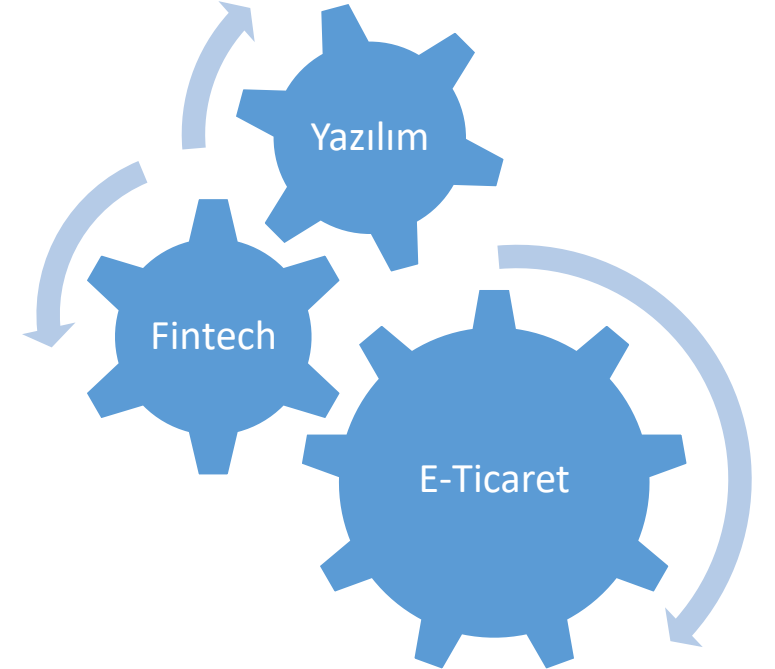
kuveyt@ticaret.gov.tr

+965 2256 0658

SUNUM PLANI

1. GENEL EKONOMİK GÖRÜNÜM
2. SON DÖNEMDEKİ GELİŞMELER
3. E-TİCARETE BAKIŞ VE İSTATİSTİKLER
4. PROSEDÜRLER VE LOJİSTİK
5. TANITIM KANALLARI
6. E-İHRACAT DESTEKLERİ
7. DİJİTAL PAZARYERLERİ
8. YAZILIM SEKTÖRÜ
9. UYGULAMA GELİŞTİRME
10. YAZILIM SEKTÖRÜNDEKİ FIRSATLAR
11. İLETİŞİM VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ KURUMU GELECEK STRATEJİLERİ
12. OYUN SEKTÖRÜ
13. KÖRFEZ ÜLKELERİNDE BANKACILIK
14. KUVEYTTTE BANKACILIK
15. FİNTECH
16. KMB REGULATORY SANDBOX
17. KUVEYTTTE YERLEŞİK FİNTEK GİRİŞİMLERİ
18. KUVEYTTTE YERLEŞİK GİRİŞİM SERMAYESİ FONLARI

GENEL GÖRÜNÜM

Nüfus
Yaklaşık 5 milyon
1.5 milyon Kuveytli

Kuveyt
İhracat: 83.8 Milyar \$
İthalat: 37.4 Milyar \$

Türkiye-Kuveyt
İhracat: 583.6 Milyon \$
İthalat: 104.4 Milyon \$

Kişi Başına Düşen Gelir
32.215 \$

Bütçe ve İhracat Gelirlerinin
Yaklaşık %90'ı Petrol

Anayasal Emirlik
50 Milletvekili
Parlamento

İş Kültürü

2023
GSYİH: 213 Milyar \$
Büyüme: -0,6
Enflasyon Oranı: 3,4

Kredi Notları
S&P:A+
Moody's:A1
Fitch:AA-

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

GENEL GÖRÜNÜM

	Kuveyt'in Toplam İhracatı (1.000 \$)	Türkiye'nin Kuveyt'ten İthalatı (1.000 \$)	Kuveyt'in Toplam İthalatı (1.000 \$)	Türkiye'nin Kuveyt'e İhracatı (1.000 \$)	Türkiye-Kuveyt Arası Toplam Dış Ticaret Hacmi (1.000 \$)
2019	64.764.114	154.358	33.860.237	557.562	711.920
2020	40.132.876	53.383	27.714.171	555.540	608.924
2021	62.613.400	109.172	31.877.351	692.200	801.372
2022	99.790.870	283.003	35.943.133	672.888	955.891
2023	83.841.823	104.453	37.426.796	583.611	688.065

Ülkemizin Kuveyt'e İhracatı

GTİP Kodu	GTİP Adı	2023 (\$)
570242000000	DOKUNMUŞ HALILAR VE YER KAPLAMALARI; SENTETİK VE SUNİ DOKUMAYA ELVERİŞLİ MADDELERDEN, HAV YAPISINDA,	26.903.653
240220900018	DİĞER TÛTÛNLERDEN MAMUL SİGARALAR; KARANFİL İÇERENLER HARIÇ	24.219.860
030284100000	AVRUPA DENİZ LEVREĞİ (DİCENTRARCHUS LABRAX); TAZE VEYA SOĞUTULMUŞ	13.457.178
570339190000	HALILAR VE DİĞER YER KAPLAMALARI; POLİPROPİLENDEN, TUFTEDİLMİŞ	12.898.527
680291000019	MERMER, TRAVERTEN VE SU MERMERİ; PARLATILMIŞ, DEKORE EDİLMİŞ VEYA BAŞKA ŞEKİLDE İŞLENMİŞ; YONTULMUŞ	12.201.902
710812000013	STANDART İŞLENMEMİŞ ALTIN; PARA YERİNE KULLANILMAYAN	10.578.553
940620000000	ÇELİKTE MODÛLER YAPI ÜNİTELERİ	10.508.346
711319000011	ALTINDAN MÛCEVHERCİ EŞYASI VE AKSAMI; KIYMETLİ METALLERLE KAPLANMIŞ VEYA YALDIZLANMIŞ OLSUN OLMASIN	8.362.008
620443000019	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DİĞER ELBİSELER; SENTETİK LİFLERDEN (ÖRÛLMEMİŞ VEYA KROŞE OLMAYAN)	8.098.281
740811000011	RAFİNE EDİLMİŞ BAKIRDAN ELEKTROLİTİK TELLER; ENİNE KESİT > 6 MM	7.769.162

Ülkemizin Kuveyt'ten İthalatı

GTİP 12	Madde Adı 12	2023 (\$)
720711160000	DEMİR/ALAŞIMSIZ DİĞER ÇELİKTE YARI MAMULLER; HADDELENMİŞ/SÛREKLİ DÖKÛM, C < %0.25, DİKDÖTGEN (KARE)	39.669.699
290250000000	STİREN (VİNİL BENZEN)	15.857.972
390120900011	YÛKSEK YOĞUNLUK POLİETİLEN; ÖZGÛL KÛTLESİ = >0,94 (İLK ŞEKİLLERDE)	15.511.501
290243000000	P - KSİLEN	9.135.976
390210000019	DİĞER POLİPROPİLEN; İLK ŞEKİLLERDE	8.590.869
390110100000	LİNEER POLİETİLEN; ÖZGÛL KÛTLESİ < 0,94 (İLK ŞEKİLLERDE)	7.361.534
290531000000	ETİLEN GLİKOL (ETANDİOL)	3.163.195
290941000000	2,2' -OKSİDİETANOL (DİETİLEN GLİKOL, DİGOL)	1.893.055
711319000012	PIRLANTALI ALTINDAN MÛCEVHERCİ EŞYASI VE AKSAMI; KIYMETLİ METALLERLE KAPLANMIŞ VEYA YALDIZLANMIŞ OLS	582.567
732690980019	DEMİR VEYA ÇELİKTE DİĞER EŞYA	472.301

YENİ HÜKÜMET PROGRAMI

- Elektronik Ticaret Kanunu Hazırlanması
- Şirketler ve ticaret lisansları için dijital platformun faaliyete geçirilmesi
- Siber güvenlik ve yapay zekaya yönelik araştırma merkezlerinin açılışları
- Sağlık Bakanlığı Uygulamasının yeni vizyon ve yeni hizmetlerle hayata geçirilmesi
- Kurumlar vergisi kanun taslağının hazırlanması

SON DÖNEMDEKİ GELİŞMELER

Kuveytlilerin %85'i
kamuda
Her yıl 25 bin mezun

2023 Vizyonu
Ekonomiyi
Çeşitlendirme

Maaş, ve Sosyal
destek giderleri
bütçenin %85'i

YENİ EMİR
YENİ BAŞBAKAN
YENİ MECLİS
YENİ KABİNE

TİCARET MERKEZLERİ
MEGA PROJELER

TİCARET KANUNUNDA
YEREL TEMSİLCİ
ŞARTININ
KALDIRILMASI

E-TİCARETE BAKIŞ VE İSTATİSTİKLER

E-Ticaret
Kanunu

KOBİ'lere
Artan Önem

Pandemi ile
Değişen Eğilim

5G
Gelişmiş
Dijital
Ödeme
Sistemleri

Firmaların
Artan Bilgi
Talepleri

Yüksek Mobil
Penetrasyon

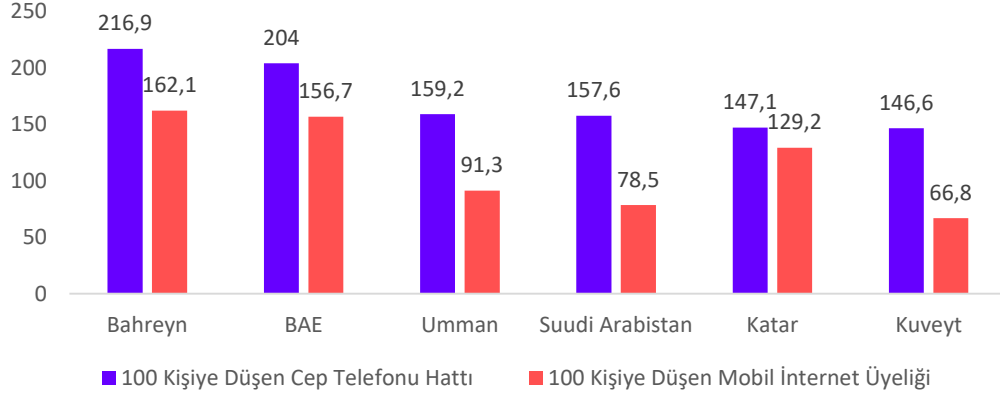
İSEDAK
GCC

Genç, harcanabilir
geliri yüksek,
teknoloji kullanan
şehirli bir nüfus

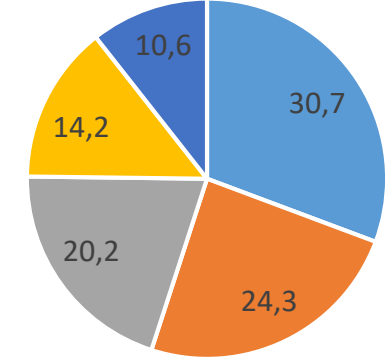

İSTATİSTİKLER

Cep Telefonu ve Mobil İnternet - GCC Bölgesi

E-Ticaretin Dağılımı

- Gıda ve Kişisel Bakım
- Elektronik ve Medya
- Oyuncak, Kendin Yap, Hobi
- Moda
- Mobilya ve Ev Aletleri

- 4.25 milyon internet kullanıcı

- 3.59 milyon sosyal medya kullanıcısı- nüfusun %83.7'si

- 2022-2027 yılları arasında yıllık %14 büyüme tahmini

2024 itibariyle 2,3 milyar dolarlık Pazar hacmi
MENA Bölgesi 2022 itibariyle 28,5 milyar \$

100 DİNAR ALTI

**HAVAYOLU
KARAYOLU
DENİZYOLU
DEMİRYOLU**

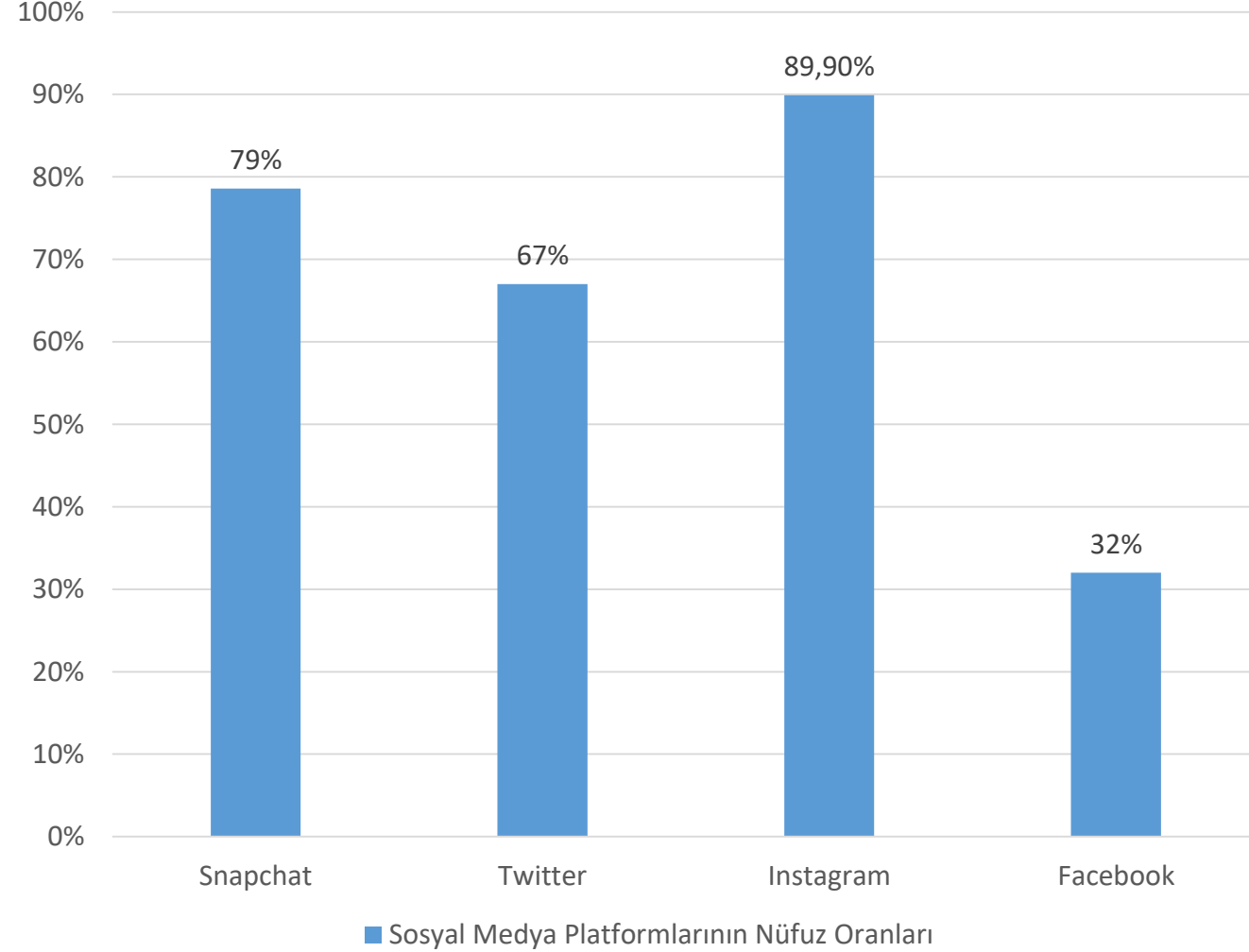
T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

TANITIM KANALLARI

Bir araştırmaya göre Kuveytliiler günün **5 saatini** sosyal medyada ve mesajlaşmada geçiriyor.

Sosyal Medya Platformlarının Nüfuz Oranları

DİJİTAL PAZARYERLERİ

B2C-Yerel

- Ubuy
- Taw9eel
- Boutiqaat
- Sheel
- Xcite
- Best Al Yousifi
- Eureka
- Opensooq
- 4Sale

B2C Bölgesel

- Trendyol
- Modanisa
- Namshi
- 6th Street
- Ourshopee
- Ounass
- Jollychic
- Mumzworld
- Basharacare.com

B2B Yerel

- Mysupply.me
- Medicalsupplierz
- Tagawol
- Saloni Depot
- JumlaSCAN
- Pwraty

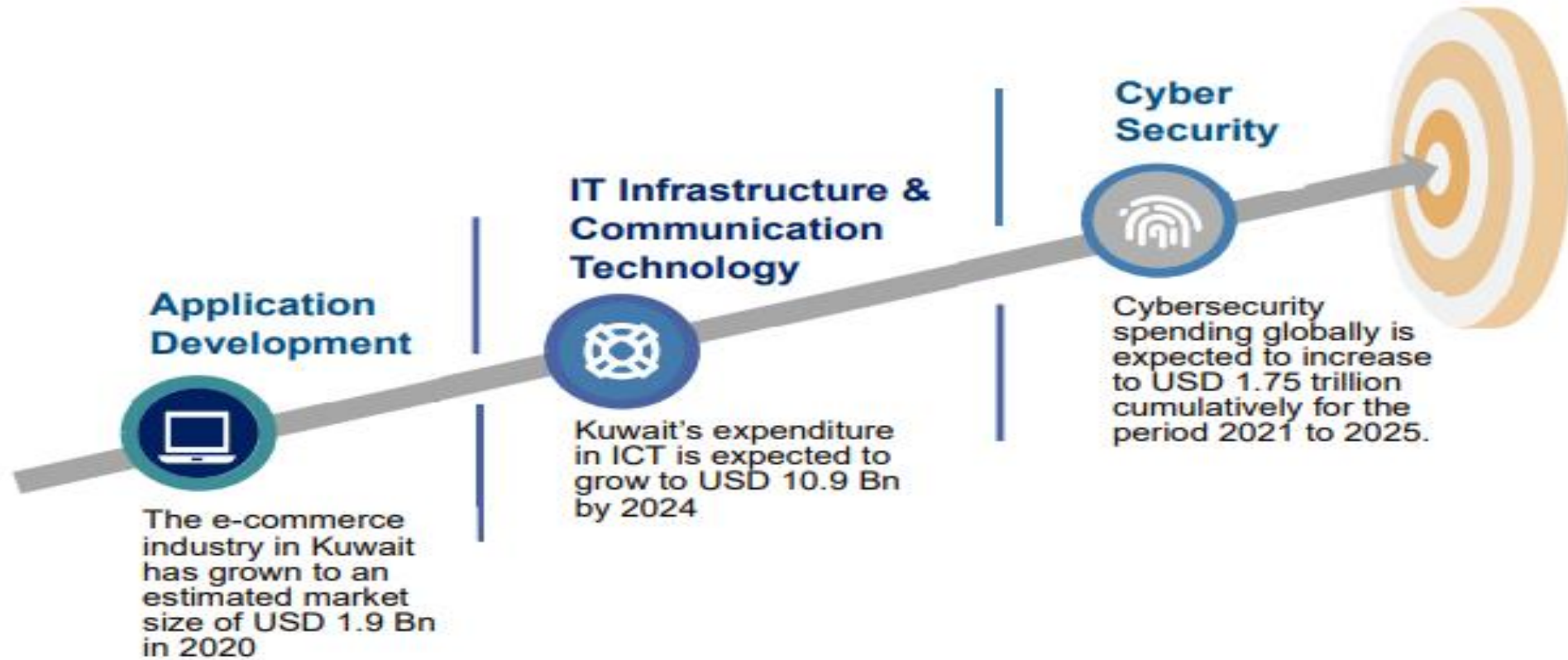

YAZILIM VE FİNTECH

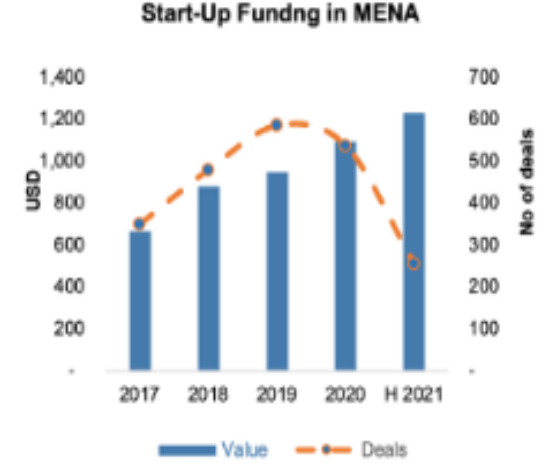
SUBSECTORS

Uygulama Geliştirme

- Kuveyt, yüksek bir mobil penetrasyon oranına sahiptir (mobil hücresel abonelik, 100 kişi başına %178,5'tir)
- Sektör, hükümet tarafından güçlü bir şekilde desteklenmektedir. Kuveyt gençleri arasında girişimciliği ve yeni kurulan şirketlerde yeniliği teşvik etmek amacıyla KOBİ'lere yönelik 7 Milyar ABD Doları tutarında Fon
- Sektör, ilk olarak Talabat ve Carriage gibi başarılı girişimlerin lansmanı ile FoodTech alanında büyük bir başarı yakaladı.
- Bugün sektör ayrıca market, ödeme yöntemleri, elektronik eşyalar, emlak, temizlik hizmetleri, seyyar salonlar ve kozmetik ile ilgili iş modellerinden oluşmaktadır.
- Kuveyt Vizyon 2035 Kalkınma Planı'nın bir parçası olarak hükümet, Kamu Sektörü tarafından sağlanan devlet hizmetlerinin dijital dönüşümüne önem atfetmektedir.

En çok fon çeken sektörler:
FoodTech, FinTech

talabat

carri

السوق المفتوح
opensooq.com

للبيع
4SALE

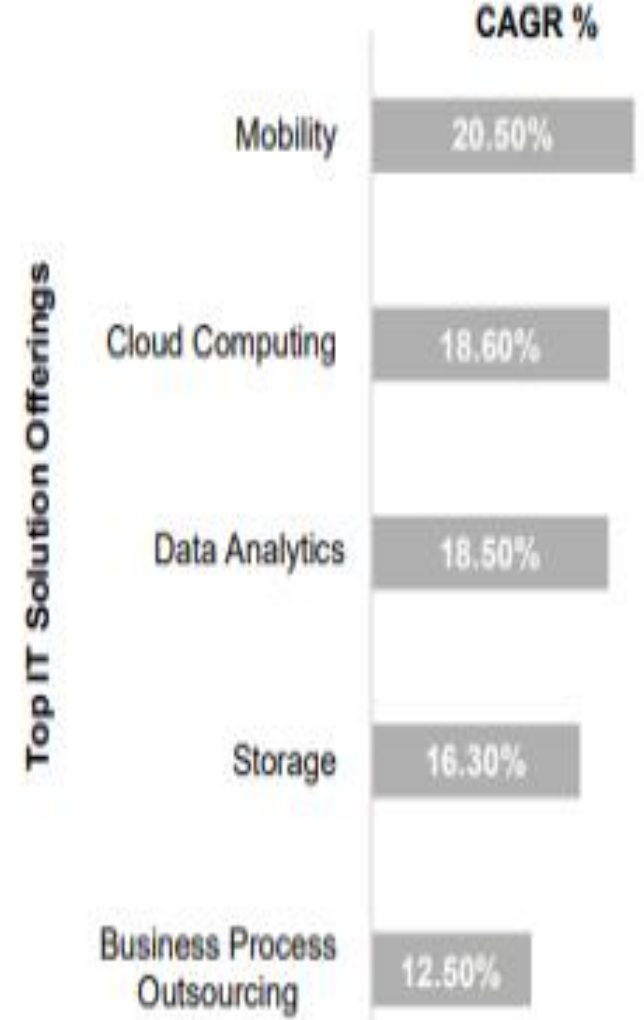
أورا
AURA

Uygulama Geliştirme

- Kuveyt'in IT harcamalarının Yapay zeka (AI), Büyük Veri, Bulut Bilişim ve Nesnelerin İnterneti gibi çeşitli teknolojileri benimseyerek 2024 yılına kadar 10,9 Milyar ABD Dolarına çıkması bekleniyor.
- Ülkenin dijital dönüşümü için itici güçleri %20,5 CAGR ile Mobilite, ardından %18,6 CAGR ile Bulut Bilişim (1,6 milyar \$) ve %18,5 CAGR ile Veri Analitiğidir.
- Bankalar, e-cüzdan ve dijital ödeme olanaklarını geliştirmek için teknoloji tabanlı çözümlere giderek daha fazla odaklanmaktadır.
- Kuveyt Vizyon 2035 Kalkınma Planı, Kuveyt'i çeşitlendirilmiş ve sürdürülebilir bir ekonomiye dönüştürme vizyonunda üstlenilecek çok sayıda IT projesine de öncelik vermektedir.

Kaynak: Global Data

Yazılım Sektöründeki Fırsatlar

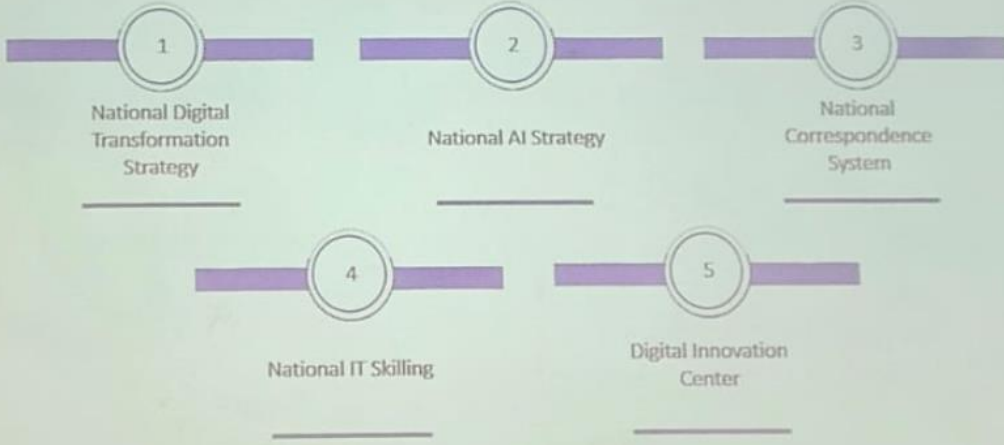
- İşletmeler için mobil içerik yönetimi ve mobil cihaz yönetimine yönelik artan bir ihtiyaç var.
- Küçük ve Orta Ölçekli işletmeler, operasyonlarını ve gelirlerini artırmalarına yardımcı olacak verilere ve analitik araçlara ihtiyaç duymaktadır.
- Bulut tabanlı bilgi işlem çözümleri için güçlü bir talep yaratması beklenen, özellikle devlet ve bankacılık sektöründeki işletmelerin dijitalleşmesi
- Ülkede üst düzey IT altyapısının mevcudiyeti, 5G internet hızıyla birleştiğinde, IT çözümlerini genişletmek için ek fırsatlar sunmaktadır.

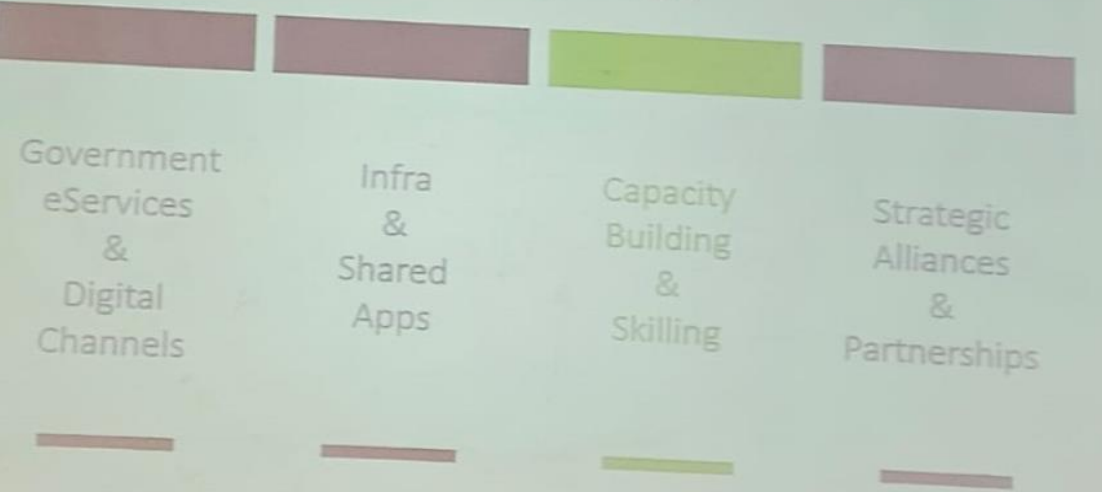
T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

İLETİŞİM VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ KURUMU GELECEK STRATEJİLERİ

What's Next?

Transforming across key areas

Fuarlar, Forumlar

Güçlü Hizmet Sektöründeki
Potansiyelin Değerlendirilmesi

Eğitim, Sağlık, Seyahat
Hizmetleri

Devlet Hizmetlerinin
Dijitalleştirilmesi

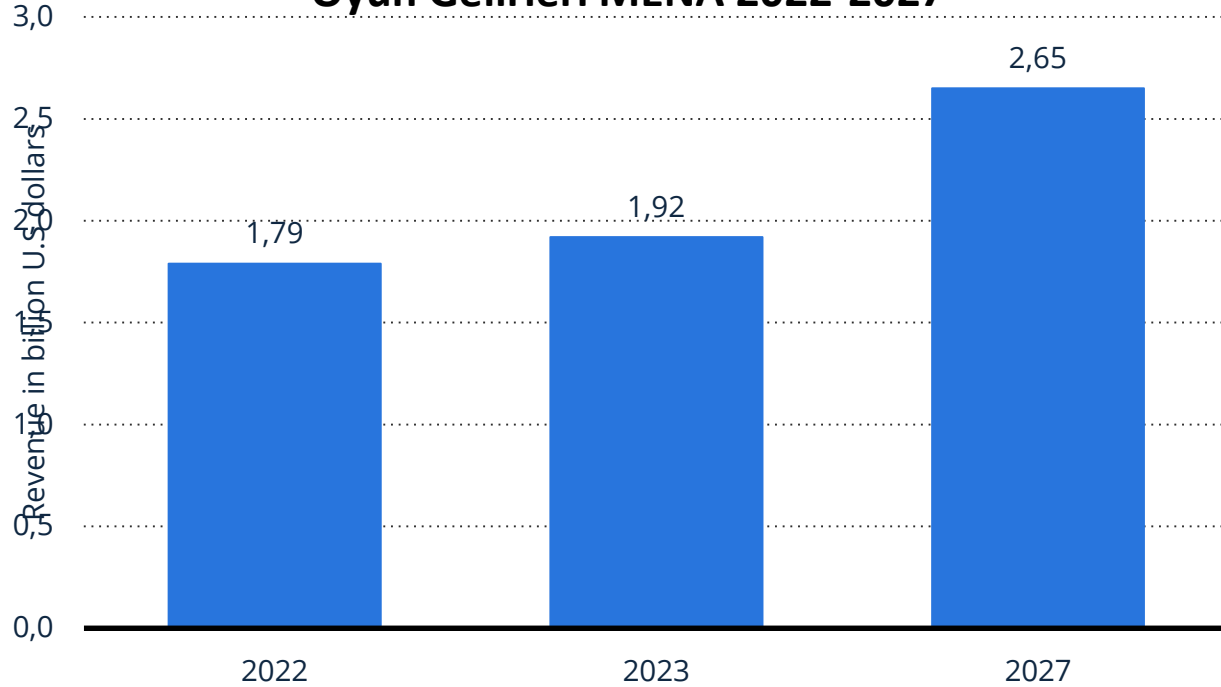
Google Cloud

OYUN SEKTÖRÜ

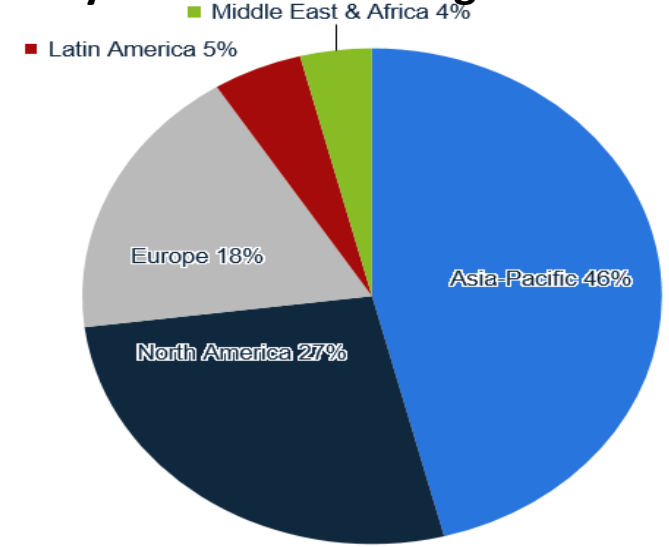
- Kuveyt'te Video Oyunları pazarındaki gelirin 2027 itibariyle 170 milyon dolara ulaşması bekleniyor
- 2024 yılında en büyük pay 48,81 milyon dolar ile Mobil Oyunlar

Oyun Gelirleri MENA 2022-2027

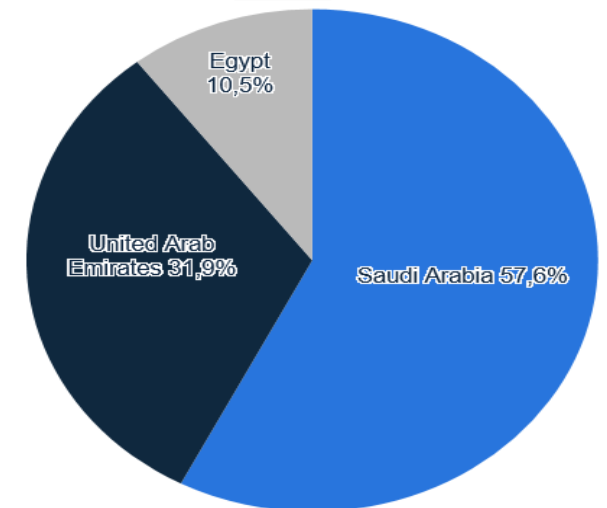
Kaynak: STATISTA

Oyun Gelirlerinin Dağılımı-2023

Kaynak:STATISTA

Oyun Gelirlerinin Dağılımı-MENA 2023

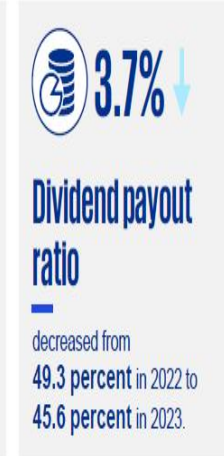

Kaynak:STATISTA

KÖRFEZ ÜLKELERİNDE BANKACILIK

- Bölgede genel olarak gelişmiş bir bankacılık sistemi bulunmaktadır.
 - Toplam varlık büyüklüğü: 3,16 trilyon \$-2023
- Sermaye yapıları güçlüdür.
- Varlık büyüklüğüne göre sıralama:
 - BAE 998 milyar \$
 - Suudi Arabistan 987 milyar \$
 - Katar 573,2 milyar \$
 - **Kuveyt 382,5 milyar \$**
 - Bahreyn 119,2 milyar \$
 - Umman 100,8 milyar \$

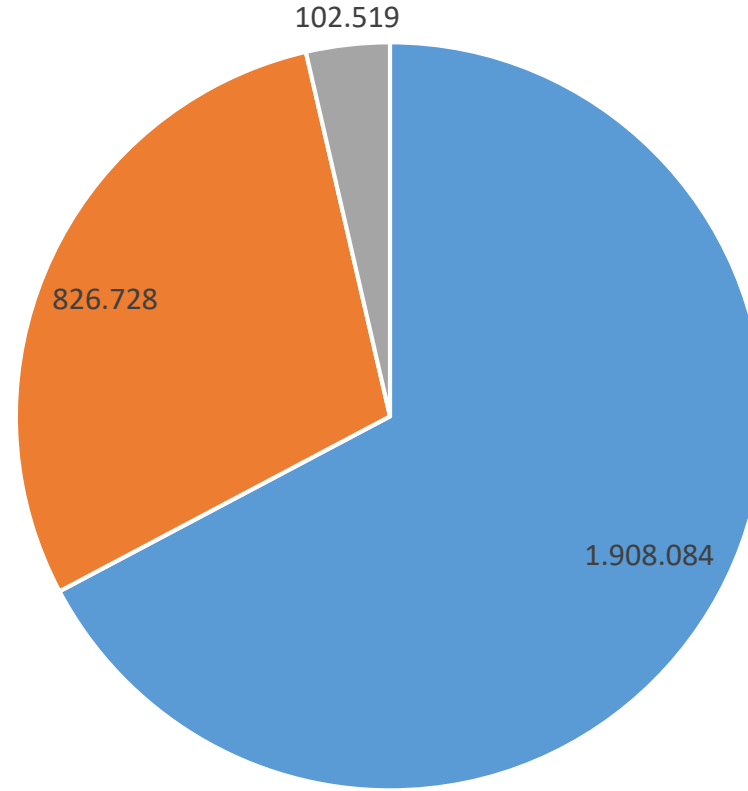

Note: The total assets, net profit and net provision charge on loans represent totals of all analyzed listed banks covered for each country. y-o-y percentage change has been calculated based on the actual, not rounded numbers. For all other KPIs, a simple average of all listed banks has been used.

İSTATİSTİKLER

Kuveyt'in Hizmet İthalatı 2022-Bin \$

■ Sigorta Hizmetleri ■ Finansal Hizmetler ■ Telekomünikasyon, Bilgisayar ve Bilgi Teknolojileri

Kaynak: Trademap

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

KUVEYT'TE BANKACILIK

- Kuveyt Merkez bankası halihazırda 53 yatırım, 39 döviz şirketi ve 22 bankayı regüle ediyor
- 10 ulusal 11 yabancı banka şubesi
- **Kuwait Finance House** – Kuveyt Türk
- **National Bank of Kuwait** – Turkish Bank
- **Burgan Bank** – Burgan Bank Türkiye

İslami Bankalar

Kuwait Finance House
Boubyan Bank
Kuwait International Bank
Warba Bank

Konvansiyonel Bankalar

NBK
Commercial Bank of Kuwait
Gulf Bank
Al Ahli Bank of Kuwait
Burgan Bank

İhtisas Bankası

The Industrial Bank of Kuwait

Yabancı Bankalar

Bank of Bahrain
BNP Paribas
HSBC
First Abu Dhabi Bank
Citibank
QNB
Doha Bank
Mashreq Bank
Al Rajhi Bank
Bank Muscat
Industrial and Commercial Bank of
China

Finans Şirketleri

Konvansiyonel:KFIC
İslami: Al Mulla

Kredi Bilgi Şirketleri

Kuwait Credit Information Network
Company

Yatırım Şirketleri

Konvansiyonel

Kuwait Investment Company
Kuwait Financial Centre
Commercial Facilities Co.
Massaleh Investments Co.
KMEFIC
National Investments Co.
Wafra International
Arzan Financial Group
KAMCO
UNICAP Investment
Kuwait Pillars
Noor Financial Investment
Asiya Capital
Arab Investment

İslami

A'ayan Leasing
Al Manar
Amar Finance
Rasameel
Al Masar
National Leasing
Al Riyada
Hayat Invest

Elektronik Ödeme Altyapı

Sağlayıcıları: İhtisas hariç tüm
yerel bankalar

Elektronik Ödeme Acentaları

U Payment
Sadad General Trading
Hesabe
Xenon for E-Payment
Tahseel.com
Edfaly Payle for Payments
Automated Services Network (E-Net)
ECOM for Websites Development

E-Ödeme Hizmet Sağlayıcıları

Myfatoorah
Payzah Payment Systems
Tap Payments
Casheer

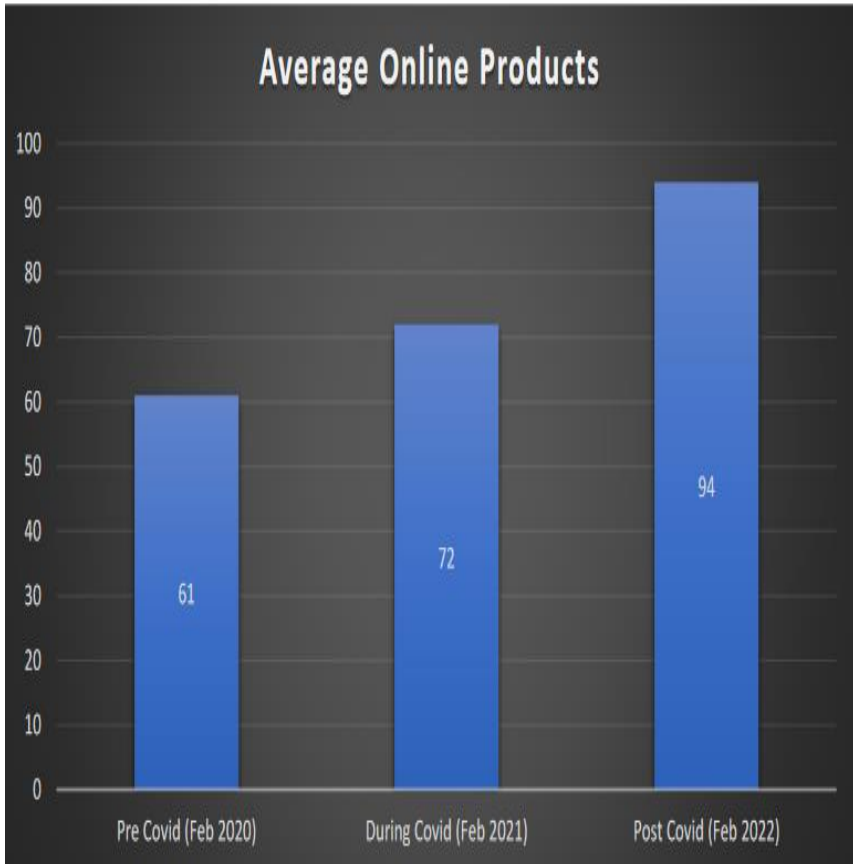
E-Ödeme Hizmet Operatörleri

The Shared Electronic Banking
Services (KNET)

İSTATİSTİKLER

- Nüfusun %50'si 15-39 yaş/%70'i bankayla ilişkili
 - Akıllı telefon sahipliği %99,7
 - Ortalama yaş **34**
 - Nüfusun **%59,5'i** 40 yaş altında
 - Nüfusun **%37,8'i** 30 yaş altında
 - Nüfusun tamamı şehirde yaşıyor
- Gelir vergisi ya da satış üzerinden alınan vergi olmadığından harcanabilir gelir seviyesi yüksek (Dünyada ilk 20'de)
- Kuveyt Dinarı'nın alım gücü yüksek (**1 Kuveyt Dinarı = 3,25 ABD Doları**)

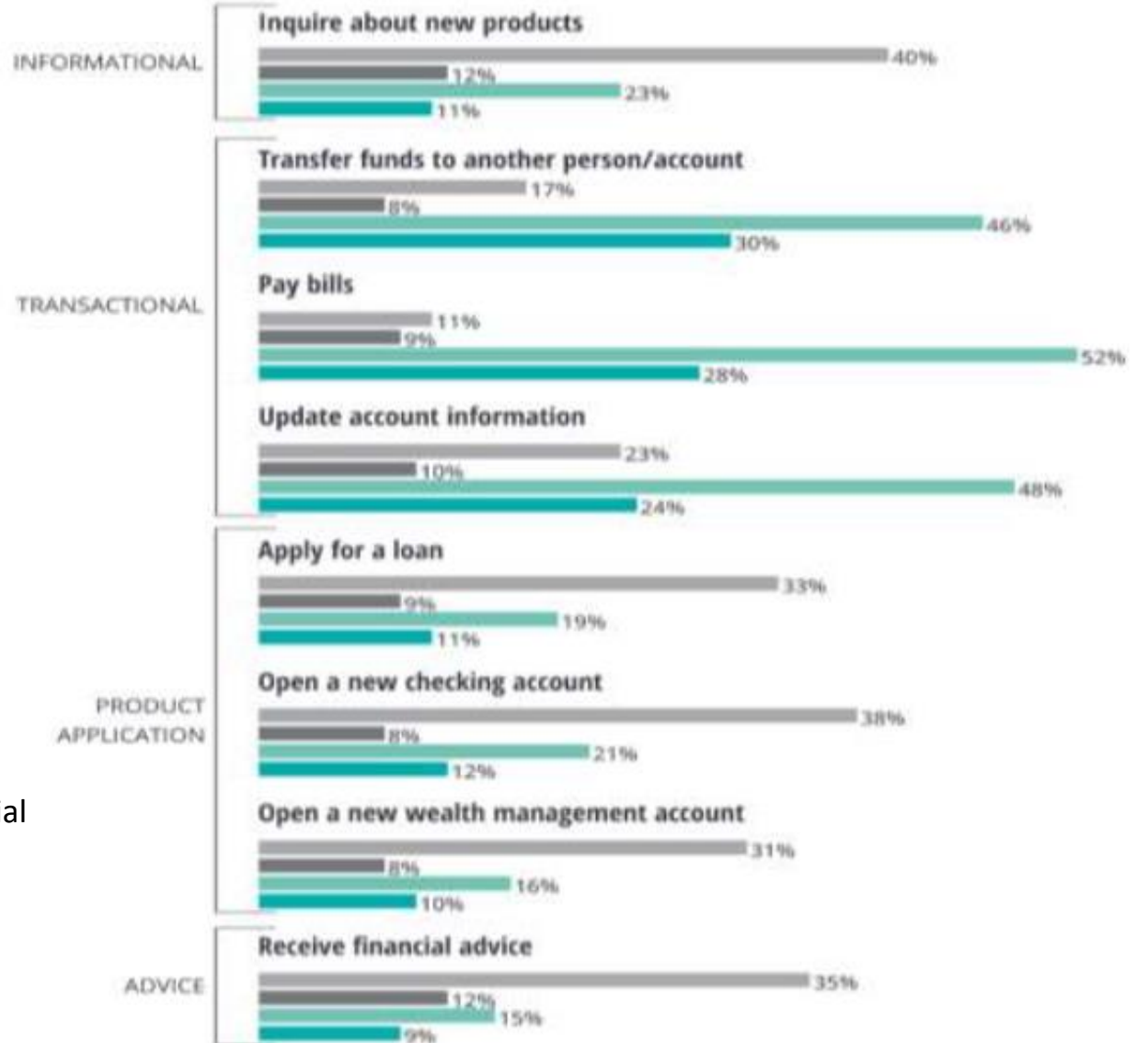

Consumers would prefer using digital channels for transactional activities but bank branches for high-touch interactions

Preferred channels to undertake the following banking activities in a post-COVID-19 world

■ Branches ■ Contact centers ■ Online banking ■ Mobile banking apps

Kaynak: Dr Samir Al Yakoob ve Mohammed Arti'nin 'Digitalization of Financial Services: Opportunities & Threats to Kuwaiti Banks' Çalışması

Potansiyel alanlar

- Peer to peer lending
- Digital wealth management
- Digital insurance
- Digital banking

MEVZUAT

- SPK-19th Module to the Executive Regulations of the Capital Markets Law No 7 of 2010-Kitle fonlaması ve dijital danışmanlık hizmetlerini düzenler
- The CBK Resolution No 44/430 of 2018 relating to electronic payments

Fintech/Regulatory Sandbox Framework

Kriterler

- Resmi lisans alma maliyetine katlanmadan FinTech (elektronik fon ödemesi) ile ilgili yenilikçi ürün ve hizmetleri denemeye izin veren güvenli bir alan
 - Fintech ürünlerinin finans sektörünün güvenliğini sağlayan bir metodoloji dahilinde test etmeye imkan tanır
1. Fonların elektronik ödemesi veya yenilikçi bir şekilde uygulanan teknolojiye dayalı diğer yenilikçi ürün ve hizmetler
 2. Ürün veya hizmetin uygulanabilir olması ve Kuveyt'in düzenlemeleri ile çelişmemesi
 3. Önerilen ürün veya hizmet, müşteriye ve pazara fayda sağlamalı
 4. Eksiksiz test planı (uygulamaya hazır olması), gönüllü müşteri koruma planı, olabilecek risklere ilişkin değerlendirme raporu
 5. KMB tarafından nihai onay verildikten sonra devreye alınacak ürün veya hizmet için zaman çerçevesini de içeren net bir plan hazırlanmalıdır.

AŞAMALAR

1. Regulatory Sandbox Başvuru Formunun doldurularak gerekli belgelerle iletilmesi-KMB'nin sayfasında rehber var.
2. KMB Değerlendirme Aşaması
3. Deneme Aşaması (teknik, güvenlik ve operasyonel testler-müşteri gizliliği, düzenlemelere uygunluk, gizlilik standartları)
4. KMB final ya da ilk onay (gönüllü müşteri ile test aşaması) veya red

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

KUVEYT'TE YERLEŞİK FİNTEK GİRİŞİMLERİ

- **Tap Payments** – Ödeme Sistemleri – 2013
- **My Fatoorah** – Ödeme Sistemleri – 2016
- **One Global** – Ödeme Sistemleri – 2004
- **Upayments** – Ödeme Sistemleri – 2016
- e-net – Ödeme Sistemleri – 2005
- **Spare:** Open Banking
- **Kem:** Anında Ödeme Hizmetleri
- **Ajar Online** – Bina Yönetimi ve Kira Toplama – 2014
- RippleNet-NBK-Blokzincir
- **Bookeey** – Mobil Cüzdan – 2015
- FinFirst – Dijital Bankacılık – 2020
- FRM Tech Labs – Blokzincir Tabanlı Dijital ID ve KYC Sistemleri – 2019
- DigiDinar – Kripto Para Borsası – 2018-Yasaklandı

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

KUVEYT'TE YERLEŞİK GİRİŞİM SERMAYESİ FONLARI

- **Faith Capital – Mohammad Jaffar**
- **Arzan Ventures – Hasan Zainal**
- **National Technology Enterprises Company – Anas Merza**
- **Brilliant Lab – Neda Aldaihani**
- **ALDhow Capital – Abdulla Hasan**
- **Agility Ventures – Fahad Al Shatti**
- **KISP Ventures – Mohammad Al Hajeri**
- **TechInvest – Fahad AlSharekh**
- **Sharq Ventures - Hamoud Al-Sabah**

KISP VENTURES

TECHINVEST

FAITH
CAPITAL

ARZAN
VENTURE CAPITAL

الشركة الوطنية لمشاريع التكنولوجيا
National Technology Enterprises Company

Brilliant
Lab
Startup Accelerator Services

ALDHOW
CAPITAL
الهدو
كابيتال

TEŐEKKÜR EDERİM

KUVEYT TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Zeynep KÖMÜRCÜOĞLU
Ticaret Műşavir Yardımcısı

kuveyt@ticaret.gov.tr

+965 2256 0658